

“Perdre la seu social a Catalunya seria un mal menor”

Jaume Ribera Segura (Terrassa, Vallès Occidental, 1952) és president d'Unnim, el grup que aplega Caixa Manlleu, Caixa Terrassa i Caixa Sabadell. En aquesta entrevista reflexiona sobre el futur de l'entitat arran de les exigències de solvència fixades pel Banc d'Espanya, que s'han de complir abans del setembre vinent.

No fa ni tres anys que Caixa Terrassa, Caixa Sabadell i Caixa Manlleu presentaven els resultats com a entitats separades. I avui, el 2011, hi ha caixes fusionades com Unnim, SIP, caixes ja bancaritzades i algunes altres que han desaparegut. Com heu viscut personalment aquest període tan convuls?

—Quan vam començar el procés de fusió, ja es veia a venir l'estancament de l'economia i, de fet, les caixes que avui integrem Unnim ja havíem començat a treballar en la fusió abans que el govern espanyol parlés del FROB. Pensàvem que era bo per a guanyar eficiència i créixer en dimensió, perquè la situació econòmica ja no ens permetria de caminar en solitari. Vam fer el procés amb temps, mentre que unes altres entitats del sector van haver de fer-lo de manera molt més accelerada.

—Abans o després, pràcticament totes les caixes han estat empeses a la fusió.

—Sí, però les caixes de Manlleu, Terrassa i Sabadell ja ens havíem triat mútuament com a socis, i això és un avantatge. Ens hauria agradat de continuar essent caixes independents cent anys més, però el context ho impedia. Ara bé, si haguéssim sabut com anirien les coses després, molt probablement hauríem fet una cosa diferent.

—Voleu dir que hauríeu continuat el camí cadascú tot sol?

—L'opció de no fusionar-se tenia defensors dins els nostres consells d'administració, però totes les visions de consultors i del Banc d'Espanya apuntaven que l'economia no aniria millor. Havíem de ser més forts per a aguantar, i això implicava anar junts.

—Unnim ha presentat un pla davant el BE per a assolir la solvència imposada per al mes de setembre vinent, que és del 10%. De totes les opcions que hi ha sobre la taula per a obtenir els 586 milions d'euros, quina us convé més?

—Des del punt de vista dels esforços, si no movem res i simplement anem fent, tenim l'opció del FROB, que és la que el BE posa com a opció de seguretat. El FROB és inclòs en el nostre pla. L'opció més complicada, que és la que més ens agradaria, és continuar com a caixa aixecant capital privat als mercats per a aportar-lo al banc que ja anem creant. I, depenent de la quantitat que puguem captar, necessitarem més, menys o gens de FROB.

Quant als inversors, creiem que n'hi ha de disposats a invertir perquè comparteixen la nostra visió de caixa, que poden ser clients o empresaris catalans que podrien entrar en el capital d'Unnim. Però no n'hi hauria prou, perquè la CNMV exigeix que hi hagi un percentatge d'inversors institucionals, i aquests són els més difícils d'aconseguir: ara com ara, d'empreses espanyoles que hagin sortit a borsa recentment i que hagin aconseguit una gran afluència d'inversors institucionals no n'hi ha.

Jaume Ribera ha pres el relleu del primer president d'Unnim, Enric Mata, que va exercir el càrrec transitòriament, un cop iniciada la fusió de Caixa Manlleu, Caixa Terrassa i Caixa Sabadell.

—I el calendari tampoc no en facilita la recerca.

—Amb els terminis que ens ha imposat el Banc d'Espanya tots sortiríem a borsa alhora, i seria factible d'obtenir inversions només si féssim una valoració dels nostres actius molt baixa. Lògicament, no ens interessa.

—L'opció que més us pot interessar és incorporar-vos a un SIP?

—Té un avantatge clar, i és que fas una entitat més forta. Ara tenim uns 30.000 milions d'actius, que ens situen a la zona baixa de les caixes, però si ens sumem a un altre projecte, ens situaríem més amunt de la taula.

—A Catalunya, hi ha "la Caixa" i Banc Sabadell. Es pot descartar un futur amb una d'aquestes entitats?

—Totes les possibilitats són obertes. No ens tanquem a res.

—També la d'inversors estrangers?

—És una possibilitat.

—Heu rebut cap missatge en aquest sentit d'entitats financeres d'Andorra, Alemanya i França?

—Sí, hi tenim contactes. I també a la Xina i a més territoris. El problema d'aquesta opció internacional és que moltes d'aquestes entitats, si hi entren, els agradaria de manar, tenir poder de decisió. Trobar entitats estrangeres que vulguin venir si posem la nostra valoració molt baixa és fàcil, però si la posem més alta costarà més.

—I a banda la valoració i la quota de poder que vulguin tenir, el context econòmic espanyol també influeix negativament a l'hora de cercar inversors.

—Sí, és clar. Si aquestes entitats han d'invertir a Espanya saben que l'economia no travessa el millor moment, i, per tant, no estan disposades a pagar un preu elevat.

—Precisament, l'agència de qualificació Fitch Ratings ha reduït la qualificació d'Unnim a allò que anomena *bons escombraria*, adduint condicions de l'economia espanyola

JORDI PLAY

Unnim ha d'aconseguir 586 milions d'euros abans del setembre vinent per a assolir la capitalització

sobre l'activitat de la caixa. Com heu rebut aquesta qualificació?

—Les perspectives de l'economia espanyola afecten totes les entitats, i la raó que dona Fitch per a abaixar la qualificació és que som en un procés de capitalització. Malauradament, ara ja no depenem de nosaltres mateixos, depenem de l'economia espanyola i d'allò que determini el govern espanyol, que decideix segons els mercats internacionals. El context és tan ampli que no ens agrada això que ens fan, però tampoc no tenim marge de maniobra.

—El director general d'Unnim, Jordi Mestre, ha assegurat que les caixes són empeses pràcticament a regalar-les. Us sentiu assetjats?

—D'entrada, quan vam engegar el procés de fusió, ja es veia que l'economia espanyola no avançava. Però no s'havia vist encara què passaria a Grècia, després a Irlanda i ara a Portugal. La situació financera internacional ha canviat força, i aquest context no ens afavoreix gens. Ens obliguen a tots a fer coses, i entenc que s'hagin de fer perquè el Ministeri d'Economia té una visió més àmplia que no puguem tenir nosaltres.

Des de dins ens trobem amb un camp de joc cada vegada més limitat per les normatives que ens van imposant, però també pensem que dins aquest marge estret hi ha més d'una opció d'anar endavant. I si s'ha de fer perquè el país vagi endavant, doncs ho farem.

—Perquè Espanya vagi endavant, es demana a les caixes que facin uns sacrificis que poden fer perillar el seu futur. Per exemple, sortir a borsa vol dir vendre per un valor molt baix, que és, com diu Jordi Mestre, pràcticament regalar la caixa.

“L'obra social és el valor d'Unnim que menys perilla, perquè s'ha fet guardiola en els temps en què tot anava bé”

que ha fixat el Banc d'Espanya.

—Si ens forcessin a sortir a la borsa, sí que ens empenyerien a malvendre la caixa, perquè la valoració seria molt baixa. Però no ens hi obliguen, tenim més opcions. Mirarem d'evitar de sortir a la borsa, perquè és el que ens perjudicaria més.

—Unnim pot recórrer al FROB. Quins avantatges n'obténdria?

—El FROB és una manera de cobrir les necessitats de capital que tenim durant un període determinat. Si hem de sortir a la borsa, val més que sigui d'aquí a dos anys, quan l'economia estarà millor i les entitats ens trobarem en una posició molt més bona. Si el FROB ens permet d'arribar al setembre amb els requisits de solvència i després afermar la nostra posició, doncs seria una bona opció. El FROB no té voluntat de permanència, només et dona els mitjans per a assolir el mínim de capital, però no pretén quedar-s'hi per sempre. Si tenim una altra manera de capitalitzar-nos, el FROB no hi inter-

vé, però si no ens en sortim tenim la supervivència garantida.

Anar al FROB és una possibilitat més, no s'ha de demonitzar. Ja que l'estat ens fa pressió, almenys que ens doni les eines necessàries per a assolir els objectius.

—Sigui com sigui, de què dependrà la tria d'una opció o una altra, si és que podeu triar?

—Tenim una llista de desigs que volem complir i, si podem, triarem l'opció que més desigs ens permeti de complir. Un és mantenir el centre de decisió allà on el tenim ara. Ens agrada continuar essent catalans. També tenim una xarxa d'oficines concentrada principalment a Catalunya, que volem preservar per a continuar atenent els nostres clients i per a mantenir la plantilla. Si ens aliéssim amb una altra entitat catalana, no podríem preservar la xarxa i la plantilla actuals.

D'una altra banda, volem mantenir el lligam personal entre el client i el treballador que ha caracteritzat les nostres caixes. Si anéssim a parar a una institució bancària, aquesta proximitat seria difícil de preservar, perquè tenen una filosofia molt diferent. I, finalment, l'obra social —perquè la nostra societat continua comptant-hi—: hi ha molts projectes engegats que no es poden aturar perquè s'han integrat a la societat.

—Quan s'acabi el procés de reconversió de les caixes, en quina mesura es podrà garantir el manteniment de l'obra social?

—L'obra social és el valor d'Unnim que menys perilla, perquè s'ha fet guardiola en els temps en què tot anava bé. Hi ha coixí per a superar un atzucac econòmic com l'actual si és de la mida que ens pensem. I, d'una altra banda, en el pitjor dels escenaris, que acabéssim fent part d'una caixa més gran en què tinguéssim una participació més modesta i no tinguéssim el control del 50% per a continuar essent Unnim com a caixa, continuaríem tenint accions en un banc molt més gran, i amb els dividends fariem obra social.

Ara bé, evidentment, si no hi ha beneficis, no tenim dividends per a l'obra social, de manera que la supervivència de l'obra social depèn de l'evolució de l'economia, no pas de la forma jurídica que acabi tenint Unnim.

—Els ciutadans poden pensar que si Unnim, o qualsevol altra caixa, es converteixen en banc, el seu interès serà el d'un banc, és a dir, obtenir el benefici màxim. No pas que aquest benefici retorni a la societat en forma d'obra social.

—L'obra social de les caixes es valora més ara que no pas abans, quan la gent percep que es podria perdre. Però els nostres clients i la societat han de saber que, malgrat que la nostra naturalesa jurídica ja no sigui la d'una caixa tal com la coneixem ara, la seva filosofia continuarà essent la mateixa. La nostra xarxa d'oficines serà la mateixa, i els nostres treballadors, també. Per tant, continuarem fent banca de proximitat, i la nostra mentalitat no és buscar el benefici pel benefici. Això forma part de la genètica de les persones que formem part d'una caixa, i per això se'ns fa tan difícil de pensar en un banc com a soci. Ens sentirem molt més còmodes fent un banc de caixes o participant en un altre grup de caixes.

—És possible que d'aquí al setembre Unnim es trobi obligada a fer una altra retallada de plantilla i a tancar oficines?

—És probable que el pla del FROB ens demani que millorem l'eficiència. I en un context de crisi com l'actual, en què el marge de negoci no creix, l'única opció per a millorar l'eficiència és reduir costos, és a dir, retallar plantilla i oficines. De fet, d'oficines ja n'hem tancat més que no incloïa el nostre pla d'eficiència presentat al Banc d'Espanya. Lamentablement, no podem descartar que no hàgim de fer un moviment en aquest sentit, perquè és probable que el Banc d'Espanya ens colli una mica més en la qüestió de l'eficiència.

—Fins a quin punt us preocupa que la seu social de l'entitat surti de Catalunya?

—Tenim la majoria dels treballadors i les oficines a Catalunya, els nostres impositors són persones i empreses majoritàriament de Catalunya, i bona part de l'obra social es fa a Catalunya. Per tant, som i serem una caixa catalana amb independència d'on sigui la seu social. De tot allò que volem preservar, la pèrdua de la seu social a Catalunya seria un mal menor.

Gemma Aguilera